

کد کنترل

148

D

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

رشته مدیریت آموزشی (کد ۲۱۴۳)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۲۰ دقیقه	۸۰	۱	۸۰	مجموعه دروس تخصصی: - فلسفه، مبانی و اصول تربیت - آمار و روش تحقیق (کمی و کیفی) - سازمان مدیریت آموزشی (مبانی نظری، اصول، رفتار سازمانی) - نظارت و راهبردی آموزشی

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤال‌ها به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلفان برابر مقررات رفتار می‌شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با شماره داوطلبی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- «تحقق من در حال تکوین» مبتنی بر آموزه‌های کدام اندیشمند است که، فرصت مناسبی برای یادگیری فراهم می‌نماید؟
 (۱) پیرس (۲) هولت (۳) کانت (۴) ویلیام جیمز
- ۲- از دیدگاه هوشیار، مربی با استناد به کدام اصل می‌تواند از حیات سائق طفل ممانعت به عمل آورد؟
 (۱) اجتماع (۲) کمال (۳) سندیت (۴) تناسب وضع و عمل
- ۳- مهم‌ترین نقد نظریه پردازان انتقادی، بر گروه‌بندی متجانس دانش‌آموزان در کلاس، کدام است؟
 (۱) ایجاد یک برنامه درسی پنهان جدید
 (۲) روا گرداندن نظم اقتدارگرایانه
 (۳) کمک به رشد و تعالی همه دانش‌آموزان
 (۴) مشروعیت‌بخشی به ساختار اجتماعی تبعیض‌آمیز
- ۴- دیدگاه عمل‌گرایان، نسبت به ارزش‌ها و اصول اخلاقی چگونه است؟
 (۱) برای همه جهانیان الزام‌آور است.
 (۲) دستوری و غیرقابل انعطاف‌اند.
 (۳) باید توسط یک قدرت برتر تعیین شود.
 (۴) باید با تغییر فرهنگ‌ها و جامعه‌ها تغییر کند.
- ۵- از نظر معنی‌گرایان منظور از تربیت کودک چیست؟
 (۱) ایجاد استعدادهاى جدید در کودک
 (۲) هماهنگی با رشد و تکون عقل
 (۳) ایجاد هماهنگی ذاتی میان انسان و جهان
 (۴) کمک کردن به کودک برای رشد همه‌جانبه استعدادها
- ۶- در کدام مورد، رابطه ارزش‌ها و اهداف از تبیین منطقی بهتری برخوردار است؟
 (۱) ارزش‌ها طبیعی و اهداف وضعی هستند.
 (۲) ارزش‌ها عینی و ذاتی و مستقل از اهداف هستند.
 (۳) ارزش‌ها وضعی هستند اما اهداف بر مبنای عقل تعیین می‌شوند.
 (۴) ارزش‌ها و اهداف هر دو بر مبنای عقل قرار دارند و متناسب هستند.
- ۷- براساس نظر «گرشن اشتاینر» هنگامی که به همسویی عمل تربیتی با مراحل رشد ذهنی دانش‌آموز می‌پردازیم، به کدام یک از اصول تعلیم و تربیت توجه کرده‌ایم؟
 (۱) تناسب عمل و وضع (۲) حریت (۳) سندیت (۴) کمال و تمامیت
- ۸- کدام مورد معنای دقیق‌تری برای «فلسفه و اصول آموزش و پرورش» است؟
 (۱) روکردن به پرسش‌های بنیادین درباره انسان، تکامل و سرنوشت او
 (۲) بخش بنیادی فلسفه که فیلسوفان بزرگ همه دوران به آن پرداخته‌اند.
 (۳) جنبه‌ای از فلسفه که به آموزش و پرورش در معنی محدود و رسمی آن می‌پردازد.
 (۴) فلسفه در ژرف‌ترین معنای خود که همانا روکردن به حقیقت «انسان» و «بودن» است.

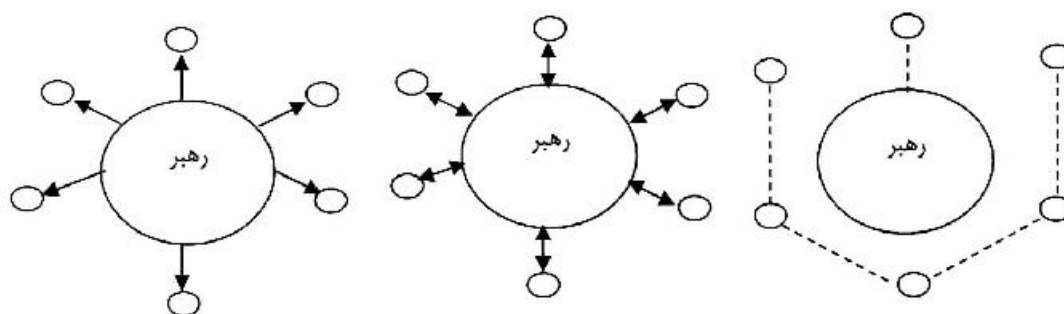
- ۹- در کدام یک از مکاتب فلسفی تعلیم و تربیت «فرد، مسئول دانش و معرفت خویش است»؟
 (۱) اگزیستانسیالیسم (۲) ایدئالیسم (۳) پراگماتیسم (۴) رئالیسم
- ۱۰- عبارت «هیچ چیز در فهم نیست مگر آن که قبلاً در حس بوده باشد.» از کدام صاحب نظر است؟
 (۱) جان لاک (۲) فردریک فروبل (۳) ژان ژاک روسو (۴) ژان هانری پستالوتسی
- ۱۱- از نگاه «پائولو فریره» تحقق تربیت راستین و انقلابی در گرو چیست؟
 (۱) گفت و شنود (۲) نقد اجتماعی (۳) شناخت خویشتن (۴) کشف استعدادها
- ۱۲- از نظر کانت، غایت تعلیم و تربیت چه باید باشد؟
 (۱) استقلال (Autonomy) (۲) خلاقیت (Creativity)
 (۳) فرهیختگی (Educated man) (۴) نقادی (Critical Thinking)
- ۱۳- روش «طرح ماهرانه پرسش‌های موشکافانه توسط معلم به منظور تحریک یادگیری و یادآوری منعلم» چه نام دارد؟
 (۱) اکتشافی (۲) حل مسئله (۳) دیالکتیکی (۴) استعلائی
- ۱۴- براساس مبانی شناخت‌شناسی کدام یک از مکاتب فلسفی «هدف اساسی از ارائه مواد درسی آن است که شاگردان با خواندن آن‌ها و دست‌زدن به تجربه، برای سازگار شدن با محیط طبیعی و اجتماعی خود تربیت شوند»؟
 (۱) واقع‌گرایی (۲) پندارگرایی (۳) طبیعت‌گرایی (۴) وجودگرایی
- ۱۵- کدام یک، در برنامه درسی ایدئالیستی محوریت دارد؟
 (۱) میراث فرهنگی (۲) مطالعات انسان‌گرایانه
 (۳) پروژه‌های تحقیقاتی (۴) موضوعات تخصصی - علمی
- ۱۶- مطالعه کتب بزرگ، مورد نظر کدام یک از نظریه‌های آموزش و پرورش است؟
 (۱) بازسازی‌گرایی (۲) بنیادگرایی (۳) پایدارگرایی (۴) پیشرفت‌گرایی
- ۱۷- کدام یک دربارهٔ مرحلهٔ تأدیب درست است؟
 (۱) نتیجهٔ آن استقلال اخلاقی است.
 (۲) صرفاً جنبهٔ منفی و سلبی دارد.
 (۳) در آن استعدادهای فرد شناسایی می‌شود.
 (۴) مبنای آن رعایت طبیعت اولیه انسان است.
- ۱۸- جمله زیر بیانگر کدام مکتب فلسفی - تربیتی است؟
 «مدارس با آماده ساختن افراد برای زندگی رقابت‌آمیز به بهترین وجهی نقش خود را ایفاء می‌کنند.»
 (۱) اگزیستانسیالیسم (۲) داروینیسم اجتماعی (۳) پیشرفت‌گرایی (۴) پست مدرنیسم
- ۱۹- عبارت «تاریخ مبارزه‌های است از جانب انسان برای تحقق آزادی خویش»، مربوط به کدام مکتب است؟
 (۱) عمل‌گرایی (۲) واقع‌گرایی (۳) هستی‌گرایی (۴) طبیعت‌گرایی
- ۲۰- «ابتکار عمل در آموزش و پرورش باید در دست معلم باشد نه دانش‌آموز»، مربوط به کدام مکتب است؟
 (۱) انتقادی (۲) بازسازی اجتماعی (۳) پیشرفت‌گرایی (۴) ماهیت‌گرایی
- ۲۱- اگر پژوهشگر برای شناسایی و انتخاب هدفمند شرکت‌کنندگان جهت انجام مطالعه کیفی و عمیق به داده‌های کمی نیاز داشته باشد، کدام طرح پژوهش ترکیبی مناسب‌تر است؟
 (۱) اکتشافی (۲) تودرتو (۳) تبیینی (۴) همسوسازی
- ۲۲- کدام مورد در همه طرح‌های آزمایشی واقعی وجود ندارد؟
 (۱) پیش‌آزمون (۲) گروه کنترل
 (۳) جایگزینی تصادفی (۴) دستکاری متغیر مستقل

- ۲۳- برای مقاصد زیر به ترتیب کدام روش پژوهش کیفی یا کمی مناسب‌تر است؟
- تدوین قوانین کلی و قابل تعمیم به جامعه
  - عملیاتی کردن روابط نظری به شیوه مناسب
  - جدا کردن علت و معلول‌ها به گونه روشن
- (۱) کمی - کمی - کمی (۲) کمی - کیفی - کیفی
(۳) کمی - کمی - کیفی (۴) کیفی - کمی - کیفی
- ۲۴- با توجه به ساختار آشیانه‌ای انواع خطا در پیمایش‌ها، خطای نمونه‌گیری (Sampling errors) داخل کدام نوع خطا آشیانه (nested) گرفته است؟
- (۱) اندازه‌گیری (۲) مشاهده (۳) پوشش (۴) عدم پاسخ
- ۲۵- در کدام مورد استفاده از مصاحبه بدون ساختار نسبت به مصاحبه ساختار یافته اولویت دارد؟
- (۱) به دست آوردن اطلاعات عمیق و با جزئیات زیاد (۲) جمع‌آوری اطلاعات در زمان کمتر و سهولت بیشتر
(۳) به حداقل رساندن سوگیری مصاحبه‌گر (۴) افزایش پایایی و دقت اندازه‌گیری متغیرها
- ۲۶- در کدام روش جمع‌آوری داده‌ها نرخ پاسخ‌گویی بالاتر است؟
- (۱) پرسشنامه‌های پستی (۲) پرسشنامه‌های آنلاین (۳) مصاحبه تلفنی (۴) مصاحبه رودر رو
- ۲۷- کدام مورد، از ویژگی‌ها و پیش‌فرض‌های پارادایم اثبات‌گرایی است؟
- (۱) ساختارگرایی (۲) تفسیرگرایی (۳) کثرت‌گرایی (۴) جبرگرایی
- ۲۸- در یک فراتحلیل تحت چه شرایطی در اندازه‌های اثر ناهمگنی مشاهده می‌شود؟
- (۱) سوگیری انتشار (۲) اثرگذاری متغیرهای تعدیل‌کننده
(۳) استفاده از پژوهش‌های اولیه زیاد (۴) استفاده از مدل تصادفی به جای تثبیت‌شده
- ۲۹- گروه متمرکز (کانونی) تلفیق سازمان‌یافته‌ای از کدام روش‌ها است؟
- (۱) دلفی و کیو (۲) مشاهده و مصاحبه
(۳) پیمایش و دلفی (۴) مصاحبه و آزمایش
- ۳۰- اگر هدف پژوهشگر باز تعریف علمی تجارب روزمره افراد در قالب یک طرح پژوهش کیفی باشد، کدام طرح مناسب‌تر است؟
- (۱) تحلیل محتوی (۲) پدیدارشناسی
(۳) قوم‌نگاری (۴) نظریه داده بنیاد
- ۳۱- در یک طرح درون آزمودنی اگر تعداد سطوح متغیر مستقل بیشتر از ۲ باشد، کدام آزمون آماری مناسب است؟
- (۱) تی مستقل (۲) تی وابسته
(۳) تحلیل واریانس یک راهه (۴) آنوا با طرح اندازه‌گیری مکرر
- ۳۲- در نمودار ساقه و برگ زیر، میانه کدام است؟
۷	۰	۹				۸۵ (۱)	
۸	۲	۴	۵				۶۷ (۲)
۹	۳	۶	۷	۹			۹۹ (۳)
۱۰	۰	۰	۴	۵	۵		۱۰۰ (۴)
۱۱	۲	۸	۶				

- ۳۳- اگر مقدار آزمون t مستقل برای مقایسه میانگین زمان واکنش یک نمونه ۱۰ نفری از افراد راست برتر با یک نمونه ۸ نفری از افراد چپ برتر برابر ۲ باشد. متغیر جهت برتری چند درصد از واریانس زمان واکنش را تبیین می‌کند؟
- (۱) ۲۰
(۲) ۴۰
(۳) ۵۰
(۴) ۹۰
- ۳۴- حدود واقعی برای طبقه $۲۳/۴ - ۲۱/۷$ کدام است؟
- (۱) ۲۱-۲۳
(۲) ۲۱/۶۵-۲۳/۴۵
(۳) ۲۱/۵-۲۳/۵
(۴) ۲۱/۷۵-۲۳/۴۵
- ۳۵- در توزیع نمرات ۷، ۶، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۵ کدام مورد درست است؟
- (۱) $\bar{x} \neq md \neq mod$
(۲) $\bar{x} = md \neq mod$
(۳) $\bar{x} \neq md = mod$
(۴) $\bar{x} = md = mod$
- ۳۶- در توزیع ۲، -۹، ۵، -۳، ۵، -۶، ۵، -۵ انحراف متوسط (MD) کدام است؟
- (۱) ۰
(۲) ۴
(۳) ۵
(۴) ۷
- ۳۷- کدام مورد، در خصوص فرضیه‌های جهت‌دار درست نیست؟
- (۱) بیشتر از فرضیات بدون جهت، معنی‌دار می‌شوند.
(۲) براساس مبانی نظری و پژوهشی قوی مطرح می‌شود.
(۳) بعد از جمع‌آوری و اندازه‌گیری متغیرها مطرح می‌شود.
(۴) برای تصمیم‌گیری در مورد آن‌ها از آزمون‌های یک دامنه استفاده می‌شود.
- ۳۸- برای آزمون تغییراتی که در طول زمان در یک متغیر کمی ایجاد می‌شود، کدام آزمون آماری مناسب است؟
- (۱) خی دو
(۲) t همبسته
(۳) یومن ویتنی
(۴) آنوای بین آزمودنی
- ۳۹- واریانس متغیر تصادفی X برابر با $\sigma^2 = 25$ است. اگر در یک نمونه ۱۰۰ نفری فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای میانگین این متغیر برابر با $38/1 \leq \mu \leq 47/9$ باشد، میانگین نمونه کدام است؟
- (۱) ۴۰
(۲) ۴۳
(۳) ۴۵
(۴) ۵۰
- ۴۰- نتایج آزمون آنوای یک راهه به این صورت $F(2, 48) = 8, p < 0/5$ گزارش شده است. مجذور ایتا (η^2) کدام است؟
- (۱) ۰/۱۰
(۲) ۰/۲۴
(۳) ۰/۲۵
(۴) ۰/۴۰
- ۴۱- معلمی مشاهده کرده است که مدیر مدرسه در نشست ماهانه شورای دبیران که در سالن جلسات مدرسه تشکیل می‌شود همواره با تأخیر وارد می‌شود. معلم با خود اندیشید که این تأخیر ورود افراد دارای سمت‌های بالا ممکن است پیام‌های متفاوتی مانند داشتن برنامه کاری شلوغ یا تأکید بر ارشدیت در بر داشته باشد. معلم با مراجعه به کدام مفهوم این رفتار مدیر را توجیه کرده است؟
- (۱) ارتباط غیرکلامی
(۲) مدیریت زمان
(۳) رهبری مشارکتی
(۴) برنامه‌ریزی و اولویت‌بندی

- ۴۲- «زمان» و «روابط انسانی» در کدام فرایند، عوامل مهم برای هدایت سازمان به سوی آینده تلقی می‌شود؟
 (۱) ارتباطات (۲) تصمیم‌گیری (۳) نظارت (۴) هماهنگی
- ۴۳- مدیر آموزشی هنگام ایفای کدام نقش، یاور (همیار) معلم در تدریس و اجرای برنامه آموزش به مطلوب‌ترین وجه ممکن است؟
 (۱) رهبر (رهبری) (۲) مربی (مربیگری)
 (۳) ناظر (نظارت) (۴) هماهنگ‌کننده (هماهنگی)
- ۴۴- کدام راهبرد می‌تواند نقش مهمی در تربیت معلمان، مدیران مدارس و رؤسای آموزش و پرورش ایفا نماید؟
 (۱) تمرکز بر تشکیل جوامع یادگیری در مدارس
 (۲) توسعه برنامه‌های آماده‌سازی دانشگاه - محور
 (۳) پی‌ریزی راهبردهای فرهنگی نوین برای تعالی مدارس
 (۴) تدوین استانداردهای عملکردی برای توسعه رهبری آموزشی
- ۴۵- در فرهنگ سازمانی، فعالیت‌هایی که به‌طور مستمر و تکرارپذیر در مناسبت‌های مهم سازمان انجام می‌شود، در کدام سطح از فرهنگ تحقق می‌یابد؟
 (۱) آیین و آداب و رسوم (۲) اثرات قابل مشاهده
 (۳) علایم فرهنگی (۴) قهرمانان سازمانی
- ۴۶- وجه اصلی ممیزه فرهنگ سازمانی در برابر جو سازمانی این است که فرهنگ سازمانی .....
 (۱) به وضعیت‌های رایج سازمان توجه دارد. (۲) با ارزش‌ها و هنجارها پیوند نزدیک دارد.
 (۳) به سهولت از سوی مدیر دستکاری می‌شود. (۴) مطالعات آن بر محور روان‌شناسی انجام می‌شود.
- ۴۷- کدام مورد از مبانی فکری و فلسفی نظریه‌های مدیریت و سازمان در دوره پُست مدرن به‌شمار می‌آید؟
 (۱) شفافیت (۲) قطعیت (۳) کثرت‌گرایی (۴) مرز فرهنگی
- ۴۸- «طرح تجارت یادگیری و روش‌های خاص تسهیل یادگیری» کانون سازمان‌دهنده کدام یک از سبک‌های رهبری است؟
 (۱) عدالت محور (۲) برنامه محور (۳) فراگیر محور (۴) تعلیم و تربیت محور
- ۴۹- گزاره زیر نشان‌دهنده مداخله کدام عنصر بر عملکرد و اثربخشی معلم است؟
 «معلمان شرق آسیا، در روش تدریس خود از سخنرانی پرهیز می‌کنند و به‌جای آن از روش‌های تدریس تعاملی استفاده می‌کنند.»
- ۵۰- برخی مدیران می‌گویند: «ما آن هنری را با عمل یاد می‌گیریم که میل داریم وقتی آن را یاد گرفتیم به‌کار بگیریم» عبارت فوق مصداق کدام کارکرد فلسفه مدیریت است؟
 (۱) انتقاد و ارزشیابی (۲) فناوری (۳) شایستگی معلمی (۴) نظام تشویق و پاداش
- ۵۱- یک تصمیم‌گیری رضایت‌بخش تصمیمی است که .....
 (۱) مسئله‌محور باشد. (۲) پرهزینه نباشد.
 (۳) ممکن و موجود باشد. (۴) خوب تجزیه و تحلیل شده باشد.
- ۵۲- کدام مرحله در فرایند اجتماعی کردن، اختیاری و تصمیمی آگاهانه است که در آن معلمان تازه وارد بر مهارت‌های مورد نیاز برای نقش‌های جدیدشان مسلط و با هنجارهای سازمان سازگار می‌شوند؟
 (۱) بازی نقش (۲) دگرگونی (۳) واردشدن (۴) مواجهه

- ۵۳- عناصر اصلی متمایز کننده کدام الگوی رهبری تمرکز بر شفافیت، سادگی و هنجارهای بالای اخلاقی است؟
 (۱) اصیل (۲) اخلاقی (۳) باز (۴) بصیر
- ۵۴- کدام مورد، از ویژگی‌های منحصر به فرد رشته «مدیریت آموزشی» نسبت به سایر رشته‌های مدیریت است؟
 (۱) سادگی ارزیابی‌ها (۲) صمیمت در روابط
 (۳) تعهد شغلی کارکنان (۴) عدم نیاز به شفافیت عمومی
- ۵۵- استعاره «اگرچه ما در قید و بند هستیم، با این حال ممکن است ذهن خود را از قید و بند برهانیم.» در مطالعه سازمان چه مفهومی را نشان می‌دهد؟
 (۱) پست‌مدرن (۲) بنیان ددرس‌ساز (۳) مسئله‌دار (پروبلماتیک) (۴) هرج و مرج‌گرایی
- ۵۶- بر مبنای کدام ماهیت رهبری مدرسه، رسالت نوین کارکنان مدرسه ترکیبی از کارهای فنی و انطباقی است؟
 (۱) معلم - محوری (۲) مشارکت - محوری (۳) سیاست - محوری (۴) تغییر - محوری
- ۵۷- نقش مدیر در رابطه با نظام اطلاعاتی مدرسه در پاسخ به سؤال زیر کدام است؟
 «چه اطلاعاتی از طریق منابع درونی و بیرونی سازمان، ارزش و قابلیت ورود به شبکه ارتباطی مدرسه را دارد؟»
 (۱) انتشاردهنده (۲) سخنگو (۳) تصمیم‌گیرنده (۴) کنترل‌گر
- ۵۸- اخیراً الگوی «معلم - رهبری» با کدام مفهوم ارتباط نزدیک‌تری پیدا کرده است؟
 (۱) بازسازی و اصلاح مدرسه (۲) ارتقای مفهوم کار تدریس حرفه‌ای
 (۳) استقلال و آزادی عمل معلمان در کلاس (۴) تغییر فرهنگ به سمت یک اجتماع یادگیری
- ۵۹- اگر در یک گروه آموزشی، برخی از اساتید از مدیر گروه انتظار داشته باشند که به‌طور مداوم آن‌ها را نظارت کند و مورد ارزیابی قرار دهد و برخی از اساتید دیگر به ارزیابی و نظارت مداوم مدیر گروه، تمایلی نداشته باشند و تمایل داشته باشند با اختیار بیشتری به فعالیت بپردازند، در این صورت مدیر گروه دچار کدام تعارض می‌شود؟
 (۱) نقش (۲) فردی (۳) شخصیت (۴) نقش - شخصیت
- ۶۰- در شکل زیر نمودارها به ترتیب از راست به چپ تداعی کننده کدام سبک‌های رهبری هستند؟

- (۱) باشگاهی - استبدادی - تیمی
 (۲) تیمی - بی‌نظمی - دموکراتیک
 (۳) بی‌نظمی - دموکراتیک - استبدادی
 (۴) دموکراتیک - باشگاهی - بی‌نظمی
- ۶۱- یک ناظر آموزشی رفتارهایی خاص نسبت به معلم داشت که به تصور خودش رفتارهای شنیداری بودند اما معلمان همان رفتار را نقص در شنیدن تلقی می‌کردند. این رفتارها براساس الگوی پنجره جو - هری در کدام عرصه قرار دارد؟
 (۱) عمومی (۲) خصوصی (۳) تاریک (۴) کور
- ۶۲- ناظر آموزشی در مورد یک معلم گزارش کرده که «معلم چندین راهبرد آموزشی دارد اما در انطباق راهبردها و فردی کردن آموزش مشکل دارد.» کدام شیوه نظارتی برای چنین وضعیتی مناسب است؟
 (۱) اطلاعاتی دستوری (۲) همکارانه (۳) غیردستوری (۴) کنترل دستوری

- ۶۳- مدیر مدرسه ناظری را در حال انجام وظیفه مشاهده کرده و به او گفته است: «معلمان احترام چندانی برای تو قائل نیستند!» برای آنکه این گفتگو باعث تباهی کوشش‌های ناظر در کمک به عملکرد معلمان نشود، کدام اقدام ناظر در مهارت‌های مشاهده مفید است؟
- (۱) باید توصیف رویداد را از دست دهد و فقط به تعبیر آن بیندیشد.
  - (۲) ضمن چند دسته‌ای کردن فرایند مشاهده، به توصیفات ارائه شده بها ندهد.
  - (۳) توصیف فرایند را در ورای تعبیری که به او ارائه شده قرار دهد.
  - (۴) باید فرایند توصیف رویداد و تعبیر را با حالت دفاعی از هم جدا کند.
- ۶۴- در روز دانش‌آموز، جلسه‌ی شورای معلمان، جلسات کلاسی و تعامل بین کارکنان مدرسه با دانش‌آموزان در راهروها و حیاط مدرسه همگی ممکن است ویژگی‌های فرهنگی یکسانی را آشکار کنند. این وضعیت به کاربرد کدام ویژگی «تئوری آشفستگی» در مدرسه برای ناظر آموزشی اشاره دارد؟
- (۱) اثر پروانه‌ای
  - (۲) ماهیت فرکتال‌ها
  - (۳) ناآرامی و پیچیدگی
  - (۴) مجذوب‌کننده‌های عجیب
- ۶۵- اگر هدف نظارت آموزشی ارتقای تعهد و طرز فکر معلمان درباره‌ی پیشرفت عملکرد دانش‌آموزان و شکل‌گیری یک گفتگوی آموزشی بین ناظر و معلم باشد، کدام مؤلفه باید به‌عنوان مبنای اطلاعات مورد استفاده قرار گیرد؟
- (۱) ارزیابی‌های تکوینی
  - (۲) مشاهدات و توصیف
  - (۳) تعبیرها و برداشتها
  - (۴) بازدیدهای سرزده
- ۶۶- در کدام سبک نظارتی که شبیه کار پزشکان و حقوقدانان است معلم مجبور به اطاعت نیست اما توقع دارد که یک متخصص حرفه‌ای رهنمودهایی به او بدهد که احتمالاً عمل به آن‌ها به نفعش خواهد بود؟
- (۱) اطلاعاتی دستوری
  - (۲) کنترلی دستوری
  - (۳) مبتنی بر همکاری
  - (۴) غیردستوری
- ۶۷- براساس نتایج مطالعات اخیر، گریز معلمان از تحصیل در مقاطع بالاتر ناشی از کدام عامل است؟
- (۱) نبود پیوند بین نظریه و عمل
  - (۲) بی‌ارزش شدن مدارک تحصیلی
  - (۳) نبود نردبان ترقی برای شغل معلمی
  - (۴) کنترل بیرونی بر زندگی کاری معلمان
- ۶۸- تعریف ارائه شده زیر از سوی «هربرت تلمن» مربوط به کدام مقوله است؟
- «میزان مشارکت فردی، نتایج فوری برای فعالیت کلاسی، برانگیختن خود از طریق روابط و تداعی‌های معنا دار و آغازگری از سوی معلم و نه از سوی عوامل بیرونی»
- (۱) آموزش ضمن خدمت
  - (۲) بازسازی
  - (۳) خود - رهبری
  - (۴) رشد حرفه‌ای
- ۶۹- منطق و توجیهی که برای نظارت آموزشی وجود دارد ناشی از کدام عامل است؟
- (۱) ماهیت پیچیده موقعیت تدریس
  - (۲) حق قانونی آموزش و پرورش در حمایت از معلمان
  - (۳) حق والدین دانش‌آموزان به‌منظور با معلومات شدن فرزندانشان
  - (۴) مصون داشتن کودکان از صدمات ناشی از رفتارهای معلمان غیرحرفه‌ای
- ۷۰- کدام شیوه‌ی رفتاری مدیر مدرسه در خصوص معلمان با سابقه و قدیمی در مدرسه مفید است؟
- (۱) اجازه ندهد احساس رهبری و ارشدیت صنفی خود را از دست دهند.
  - (۲) با استفاده از روش‌های متنوع پاداش، آنان را به آزمایش روش‌های جدید و به‌روز بودن ترغیب کند.
  - (۳) به‌علت قدیمی بودن ایده‌ی آن‌ها بهتر است به صورت نمادین آن‌ها را در جلسات شورای معلمان مشارکت دهند.
  - (۴) با تشکیل جلسات بدون حضور معلمان تازه استخدام شده لزوم تغییر دیدگاه‌های قدیمی‌شان به آنان ابلاغ شود.

- ۷۱- از لحاظ هدف، فرایند نظارت آموزشی بیشتر بر چه مبنایی استوار است؟
- ۱) الگوهای اقتباسی برای تعیین عملکرد معلم
  - ۲) قوانین و مقررات آموزشی و ملاک‌های ارزشیابی تدریس
  - ۳) اهداف کلان آموزشی و رفتاری تعیین شده در کتب درسی
  - ۴) باورهای معلم، مدرسه یا نظام آموزشی درباره یاددهی و یادگیری
- ۷۲- کدام مورد بنیانی منطقی برای تغییر رفتار معلم در کلاس درس از طریق بازخورد حاصل از مشاهده و جلسه تبادل نظر معلم - محور فراهم می‌سازد؟
- ۱) نظریه ناهمنوایی
  - ۲) نمودار پنجره جو- هری
  - ۳) سیستم تحلیل فلاندرز برای تعامل
  - ۴) فعالیت دوسویه ارگانیک
- ۷۳- ناظر آموزشی در گردآوری اطلاعات باید کدام مورد را رعایت کند؟
- ۱) باید به یک قضاوت جامع در مورد عملکرد معلم منتهی شود.
  - ۲) استانداردهای حاکم بر مشاهدات کلاسی باید برای تمام معلمان یکسان باشد.
  - ۳) داده‌ها باید کاملاً متمایز شده، شخصی طراحی شده و معلم - محور باشد.
  - ۴) مسائل مربوط به روایی و پایایی والاتر از نیازهای خاص معلمان تلقی شود.
- ۷۴- کدام عبارت در خصوص جنبه‌های الگوی «معلم - رهبری» در مدرسه درست است؟
- ۱) ایفای نقش فعال به‌عنوان کارگزار دولت، متخصصان برنامه درسی، مقامات و رسانه‌ها
  - ۲) توانایی تشکیل اجتماعات حرفه‌ای و تخصصی معلمان بدون نیاز به مدیر یا ناظر آموزشی
  - ۳) فراهم‌سازی شواهد از تسلط همه دانش‌آموزان مدرسه بر مطالب درسی و کسب نمرات خوب
  - ۴) تأمل بر عمل و عامل بودن در شرایط اجتماعی از طریق خود - ارزشیابی مستمر و منتقدانه
- ۷۵- کدام عامل سبب می‌شود بیشتر معلمان در برابر درخواست ناظران آموزشی برای «تأمل در عمل و نوشتن خط‌مشی آموزشی» مقاومت کنند؟
- ۱) داشتن یک خط‌مشی کلی، ثابت و تک‌بعدی
  - ۲) بی‌میلی به عمل براساس شرایط یک موقعیت معین
  - ۳) نادرست دانستن خط‌مشی آموزشی آنان توسط ناظران
  - ۴) عادت نداشتن به بیان واضح و شفاف خط‌مشی خود
- ۷۶- کدام مؤلفه، نوعی کاستی و کمبود را در معلمان فرض می‌گیرد و تلاش می‌کند تا گستره انتخاب معلمان را کاهش داده و در واقع آنان را به تبعیت و پیروی سوق دهد؟
- ۱) آموزش ضمن خدمت
  - ۲) بازسازی
  - ۳) رشد حرفه‌ای
  - ۴) نظارت آموزشی
- ۷۷- ناظر آموزشی برای آنکه توجه معلم را به مسائل مربوط به ارزشیابی فکورانه کلاس تقویت کند، کدام اصل ارزشیابی واقعی «گرانیت و یگینز» را باید به معلم پیشنهاد دهد؟
- ۱) معیارهای ارزشیابی باید شخصی‌سازی شود و به انتخاب دانش‌آموزان، غیررسمی و اختیاری باشد.
  - ۲) از ارزشیابی عادت‌های ذهنی، نامرتبی، بی‌روحي و فاقد خلاقیت بودن کار دانش‌آموزان خودداری کند.
  - ۳) فهمیدن را نه تنها با توجه به پاسخ‌های دانش‌آموزان بلکه از طریق پیگیری سؤالات آنان سنجش کند.
  - ۴) از دانش‌آموزان بخواهد دیدگاه‌های متداول را بازگو کنند و فنون و مهارت‌ها را در داخل بافت به‌کار گیرند.
- ۷۸- از دیدگاه «اندی هارگریوز» صرف‌نظر از میزان تلاش ناظران آموزشی، فرهنگ‌های جمعی که از مقامات بالا القا می‌شود اغلب اوقات صرفاً به روابط تصنعی و ساختگی در بین همکاران منجر می‌شوند. متن فوق نیاز به کدام مؤلفه را تأکید می‌کند؟
- ۱) حمایت مدیران مدارس از معلمان
  - ۲) جریان‌های رسمی آموزش معلمان
  - ۳) شبکه اجتماعات حرفه‌ای معلمان
  - ۴) مسئولیت‌پذیری یادگیری انفرادی معلمان

- ۷۹- کدام مورد، وظایف مدیر مدرسه یا ناظر آموزشی را در برابر معلم تازه استخدام شده نشان می‌دهد؟
- ۱) لغزش‌هایی که معلم احتمالاً مرتکب می‌شود را برشمارد و به آرامی و صمیمیت به وی تذکر دهد.
  - ۲) با یادآوری نوع موفقیت‌های گذشته‌اش، حس اعتماد به نفس را در وی ایجاد و تقویت کند.
  - ۳) طوری برخورد نشود که معلم تازه وارد احساس کند وجود او در مدرسه خیلی مورد نیاز است.
  - ۴) به او تفهیم کند که برخی از مطالب آموخته شده در دانشگاه غیرعملی است و معلمان با سابقه را الگوی خود قرار دهد.
- ۸۰- اگر ناظر آموزشی بخواهد از میزان سخنرانی معلم بکاهد و مسئولیت فراگیران را افزایش دهد، باید به کدام عامل مؤثر در تدریس خوب از دیدگاه «لوئیس روبین» بپردازد؟
- ۱) احساس هدفمندی و درک معلم از دانش‌آموزان
  - ۲) تسلط معلم بر الگوهای یادگیری و فنون تدریس
  - ۳) دانش معلم از محتوا و موضوعات درسی
  - ۴) شیوه‌های پرسش‌گری و تعامل با شاگردان

